

Zarządzenie nr 4/2023-2024
Dyrektora Szkoły Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi PROMAR oraz Przedszkola
Anglojęzycznego PROMAR
Z dnia 15 lutego 2024
w sprawie przyjęcia Standardów Ochrony Małoletnich

Na podstawie art. 22b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadza się standardy ochrony małoletnich, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie obowiązuje od dnia 15 lutego 2024 r.

.....
(pieczęć i podpis dyrektora)

Standardy Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi PROMAR oraz Przedszkolu Anglojęzycznym PROMAR

Na Standardy Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi PROMAR oraz Przedszkolu Anglojęzycznym PROMAR składają się następujące zarządzenia dyrektora:

- I. w sprawie przyjęcia zasad zapewniających bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki,
- II. w sprawie przyjęcia procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz przyjęcia procedury i wskazania osoby odpowiedzialnej za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz za wszczynanie procedury "Niebieskiej Karty",
- III. w sprawie przyjęcia zasad przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich, zakresu kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego,
- IV. w sprawie zasad i sposobu udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania,
- V. w sprawie ustalenia zasad bezpiecznego korzystania z sieci oraz określenia zasad ochrony danych i wizerunku małoletnich.

Celami Standardów Ochrony Małoletnich są w szczególności:

1. ochrona dzieci przed znęcaniem się, zaniedbywaniem, przemocą oraz wykorzystywaniem seksualnym;
2. ochrona przed przypadkowymi urazami, jak również śmiercią;
3. ochrona przed środkami przymusu i dyskryminacją;
4. ochrona przed przestępczością oraz zachowaniami antyspołecznymi w szkole/przedszkolu i poza tymi placówkami;
5. dbanie o to aby dzieci były w pełni bezpieczne, zadbane i w poczuciu wewnętrznej równowagi.

Celem programu jest pomoc dzieciom w lepszym zrozumieniu tego, jakie są akceptowalne i nie akceptowalne zachowania wobec nich. Pragniemy również przekazywać podopiecznym wiedzę na temat unikania urazów i niebezpieczeństw oraz mówienia otwarcie o swoich niepokojach

i zmartwieniach. Powyższy program przygotowuje dzieci również do wykonywania obowiązków w dorosłym życiu.

Ilekoć w niniejszym dokumencie jest mowa o uczniu – oznacza to także dziecko – wychowanka w przedszkolu, osobę małoletnią.

I. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki

§ 1

Rekrutacja

1. Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi placówka jest zobowiązana sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.
2. Kandydat przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
3. Kandydat posiadający obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
4. Kandydat składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
5. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 3 lub 4, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
6. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 3-5, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, kandydat składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności,

związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

7. Oświadczenia, o których mowa w ust. 4 i 6, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

§ 2

Zasady komunikacji - zasady ogólne

1. Personel placówki traktuje dziecko małoletnie z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
2. Personel działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
3. Niedopuszczalne jest podejmowanie czynności wskazanych jako niedozwolone w niniejszej procedurze.
4. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników jednostki, zarówno pedagogicznych jak i niepedagogicznych, stażystów, wolontariuszy, osób związanych z jednostką na podstawie umów cywilnoprawnych.

§ 3

Zasady komunikacji – zasady szczegółowe

1. Osoby wymienione w § 2 ust. 4 obowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Zasady komunikacji z małoletnimi:
  - 2.1 Udzielane odpowiedzi są adekwatne do wieku małoletniego i danej sytuacji;
  - 2.2 Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka;
  - 2.3 Nie jest dopuszczalne podnoszenie głosu na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci;
  - 2.4 Rozmowa z dzieckiem na osobności powinna być przeprowadzona w sposób nie budzący wątpliwości co do jej charakteru. Należy zadbać o obecność pedagoga lub psychologa przy takiej rozmowie. Niedozwolone jest zamykanie się z dzieckiem w osobnym pomieszczeniu;
  - 2.5 Dopuszczalną formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, dziennik Vulcan)
  - 2.6 Komunikacja z uczniami powinna służyć rozwiązywaniu konfliktów i utrzymywaniu świadomej dyscypliny

2.7 Personel w rozwiązywaniu konfliktów stosuje następujące zasady konstruktywnej komunikacji, w szczególności zasady NVC (Non Violent Communication):

- a) nie ocenia,
- b) nie uogólnia, nie interpretuje,
- c) nie daje „dobrych rad”, nie moralizuje,
- d) stosuje komunikaty „JA”,
- e) oddziela problem od osoby, wyraża brak akceptacji dla zachowania a nie człowieka,
- f) skupia swoją uwagę na rozmówcy, koncentruje się na tym co mówi,
- g) okazuje rozmówcy szacunek,
- h) upewnia się, czy dobrze rozumie swojego rozmówcę,
- i) wysłuchuje ucznia,
- j) mówi wprost – otwarcie wyraża swoje potrzeby, uczucia i propozycje,
- k) udziela konkretnych informacji zwrotnych.

2.8 W komunikacji z uczniem podczas rozwiązywania konfliktów personel wystrzega się:

- a) tzw. stoperów komunikacyjnych: osądzania, krytykowania, wyzywania, rozkazywania, oskarżania, grożenia, odwracania uwagi;
- b) błędu nadmiernej generalizacji (zamiast mówić o konkretnych sytuacjach i konkretnych przyczynach irytacji, złości, przypisuje się pewne zdarzenia stałym cechom osoby);
- c) niewłaściwego zrozumienia intencji ucznia – partnera rozmowy;
- d) niespójności komunikatu werbalnego z niewerbalnym.

2.9 W procesie rozwiązywania konfliktu personel dba o komunikację dającą uczniowi poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą go od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i rodzi u ucznia poczucie niesprawiedliwości, zlekceważenia czy odrzucenia.

2.10 Personel umiejętnie, w sposób konstruktywny uczestniczy w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania, np. negocjacje, mediacje, arbitraż, facylitację.

2.11 Personel szybko reaguje na problemy związane z dyscypliną uczniów:

- a) rozwiązuje pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad przez uczniów;
- b) nie podnosi głosu i nie krzyczy, zwraca uwagę tym uczniom, którzy łamią ustalony porządek;
- c) wykazuje empatię wobec uczniów,
- d) ustala i przypomina obowiązujące zasady – wyraźnie określa oczekiwane zachowania uczniów dotyczące różnych rodzajów aktywności uczniów, np. pracy w ławce, dyskusji w grupie, nauczania skierowanego do całej klasy, pracy samodzielnej.

2.12 Metody dyscyplinowania uczniów dobiera adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej uczniów.

- 2.13 W placówce nie stosuje się kar ani nagród.
- 2.14 Personel upominając słownie, opanowuje własne negatywne emocje, np. złość, zdenerwowanie.
- 2.15 Upominając ucznia za niewłaściwe zachowania, personel równocześnie dostrzega pozytywne zachowania ucznia.
- 2.16 Zakaz stosowania przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym.
- 2.17 Kontakty personelu z uczniami nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy uczniowie są sprawiedliwie traktowani. Personel nie dzieli ich i nie dyskryminuje (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
- 2.18 Personel nie wykorzystuje wobec ucznia relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- 2.19 Personel nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec ucznia, np. takiej jak: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, ograniczenie swobody ruchu, klapsy, pociągnięcie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk.
- 2.20 Personel nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec ucznia, np. takiej jak:
- izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu ucznia w grupie,
  - stygmatyzowanie uczniów z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
  - wyszydzanie uczniów, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie,
  - nadmierne, wygórowane wymagania nauczycieli czy personelu, zbyt surowe oceny, zastraszanie uczniów, obrażanie ich godności, stosowanie kar,
  - agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych;
  - umieszczanie obraźliwych, ośmieszających uczniów rysunków, zdjęć i filmów;
  - rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających uczniów materiałów;
  - cyberstalking – śledzenie w sieci poczynań uczniów i upublicznianie ich.
- 2.21 Personel nie stosuje naruszających godność ucznia wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej w tym:
- komentarzy na temat ciała, wyglądu, ubioru z podtekstem seksualny, dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,
  - wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów, cmokania, itp.
  - nie pisze do uczniów wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili,
  - nie publikuje żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o uczniach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. facebooku, bez zgody zainteresowanych stron,
  - nie wdaje się w prywatne rozmowy uczniów w mediach społecznościowych, nie zamieszcza komentarzy i nie udostępnia zdjęć, w jakimkolwiek podtekście kontekście erotycznym, które mogłyby uczniom wyrządzić krzywdę,
- 2.22 Personel nie narusza nietykalności osobistej ucznia. Nie zachowuje się wobec dziecka w sposób niestosowny, np. nie obmacuje go, nie dotyka, nie głaszcze, nie

poklepuje w sposób poufaly, dwuznaczny w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych.

- 2.23 Personel nie zmusza ucznia do odbycia jakiegokolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
- 2.24 Personel nie prowokuje nieodpowiednich kontaktów z uczniami, np. nie angażuje się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
- 2.25 Personel upewnia, informuje dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą jemu lub wskazanej osobie o tym powiedzieć i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
- 2.26 Personel zawsze jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań czy zachowania.
- 2.27 Personel zachowuje szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Jeżeli dzieci te dążyłyby do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, personel reaguje z wyczuciem, jednak stanowczo, a także pomaga dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- 2.28 Personel równoważy potrzebę nadzoru z prawem uczniów do prywatności, np. nie należy wchodzić pod prysznic i do szatni na zajęciach wychowania fizycznego bez pozwolenia/poinformowania o tym uczniów, nie należy otaczać uczniów osobistą opieką, której oni nie potrzebują.
- 2.29 Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, personel na życzenie ucznia zapewnia obecność innej osoby dorosłej lub na życzenie dziecka innego dziecka.
- 2.30 Personel stale nadzoruje dzieci, każdorazowo upewniając się, że warunki wyjazdów i wycieczek organizowanych przez szkołę, rozgrywek i meczów wyjazdowych są bezpieczne, co obejmuje m.in. brak dzielenia pokoju/ łóżka personelu z uczniami.
- 2.31 W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, personel unika innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety.

§ 4

Zasady nawiązywania kontaktu z uczniami w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach edukacyjnych lub wychowawczych

1. Kontaktując się z uczniem personel traktuje go podmiotowo.
2. Kontakt z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
3. Co do zasady kontakt z uczniami powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków personelu.

4. Personel nie zaprasza uczniów do swojego miejsca zamieszkania, nie spotyka się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
5. Personel nie nawiązuje kontaktów z uczniami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie do nich zaproszeń w mediach społecznościowych. Nie kontaktuje się z nimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
6. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z uczniami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, dziennik elektroniczny), a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
7. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie uczniów są osobami bliskimi dla członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.

§ 5

Prawa i obowiązki małoletnich w szkole i przedszkolu

1. Uczniowie mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w szkole. Nauczyciele i personel szkolny chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania oraz postępowania określonych w statucie szkoły.
3. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów oraz innych osób nie narusza ich poczucia godności/wartości osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam, uprzejmość, życzliwość, poprawny, wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.

8. W kontaktach między sobą uczniowie nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
9. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.
10. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
11. Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami).
12. Wszyscy uczniowie znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwa innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.
13. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

§ 6

Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole i przedszkolu:

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów i innych osób:
  - a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
    - bicie, uderzenie, popychanie, kopanie, opluwanie,
    - wymuszenia,
    - napastowanie seksualne,
    - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą,
    - fizyczne zaczepki,
    - zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
    - rzucanie w kogoś przedmiotami,
  - b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
    - obelgi, wyzwiska,
    - wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary,
    - bezpośrednie obrażanie ofiary,
    - plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary,
    - groźby.
  - c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:
    - poniżanie, wykluczanie, izolacja, milczenie, manipulowanie,
    - pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu),

- wulgarne gesty,
  - śledzenie, szpiegowanie,
  - obraźliwe SMSy i MMSy,
  - wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania,
  - telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające,
  - niszczenie, zabieranie rzeczy należących do ofiary,
  - straszenie,
  - gapienie się,
  - szantażowanie.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie szkoły.
  3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej. Wagarowanie. Wyjście bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie przerwy lub lekcji.
  4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
  5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.
  6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
  7. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków, środków odurzających.
  8. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w szkole lub poza nią.
  9. Używanie wulgaryzmów w szkole i poza nią.
  10. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej.
  11. Kradzież lub przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.
  12. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
  13. Wysługiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
  14. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
  15. Szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, wyglądu, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności.
  16. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
  17. Znęcanie się (współdziałanie w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
  18. Aroganckie, niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów i innych osób w szkole.
  19. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/osób bez ich zgody.
  20. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.

21. Stosowanie wobec innych uczniów oraz innych osób różnych form cyberprzemocy.
22. Nie jest dozwolone dotykanie dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

II. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz procedury i wskazanie osoby odpowiedzialnej za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz za wszczynanie procedury "Niebieskiej Karty";

§ 7

Podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego – podstawa prawna

Zgodnie z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

§ 8

Podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego – zasady ogólne

Personel zwraca szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego w § 7.

Uwagę personelu powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:

- dziecko ma widoczne obrażenia ciała;
- a) podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne. Dziecko często je zmienia;

- b) dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- c) pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne;
- d) dziecko boi się rodzica lub opiekuna;
- e) dziecko boi się powrotu do domu;
- f) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone;
- g) dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- h) dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób.

§ 9

Podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego – sygnały, na które należy zwrócić uwagę

1. Sygnały, których źródłem jest dziecko; dziecko sygnalizuje personelowi, że jest krzywdzone poprzez:
  - a) swoje wypowiedzi,
  - b) wygląd lub zachowanie,
  - c) problemy medyczne: stwierdzone u niego obrażenia fizyczne i (lub) choroby,
  - d) zaobserwowane zaburzenia emocjonalne lub zaburzenia zachowania,
  - e) stwierdzone u dziecka opóźnienia rozwoju.
2. Wypowiedzi dziecka; personel zwraca szczególną czujność, okazując przy tym empatię oraz wrażliwość w sytuacji gdy dziecko sygnalizuje, że:
  - a) ma jakąś tajemnicę,
  - b) chciałoby o czymś ważnym opowiedzieć, ale się waha,
  - c) obawia się wracać do domu, woli przebywać poza domem,
  - d) nie lubi przebywać w jakimś miejscu (np. jeździć na wakacje do dziadków),
  - e) nie lubi jakiejś osoby.
3. Wygląd dziecka; uwagę personelu powinno zwrócić:
  - a) nieodpowiednie ubranie,
  - b) brak higieny,
  - c) niedożywienie,
  - d) sińce pod oczami,
  - e) zasypianie na zajęciach.
4. Problemy medyczne (choroby, obrażenia fizyczne); personel powinien wykazać się czujnością w przypadku:
  - a) częstych absencji dziecka w szkole z powodu choroby, zwłaszcza jeśli przynosi ono usprawiedliwienia podpisane przez rodziców/opiekunów a nie lekarza,
  - b) częstych omdleń,,
  - c) bólów brzucha, głowy,
  - d) chorób psychosomatycznych,
  - e) urazów, zwłaszcza występujących w krótkich odstępach czasu.

5. Zaburzenia zachowania i zaburzenia emocjonalne; szczególną uwagę personel powinien zwrócić na pojawienie się różnych form zaburzeń i emocji, które są objawami urazów psychicznych spowodowanych krzywdzeniem dzieci. Należą do nich
- a) lęki, fobie,
  - b) zaburzenia snu,
  - c) depresja,
  - d) tiki,
  - e) jąkanie,
  - f) moczenie nocne,
  - g) zanieczyszczanie się kałem i moczem,
  - h) nadpobudliwość psychoruchowa,
  - i) wycofanie z kontaktów społecznych, zahamowanie,
  - j) wagarowanie,
  - k) ucieczki z domu,
  - l) sięganie po substancje psychoaktywne,
  - m) zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenia, próby samobójcze),
  - n) zaburzenia jedzenia (anoreksja, bulimia),
  - o) zachowania agresywne,
  - p) zachowania antysocjalne, wchodzenie w kolizję z prawem.

5.1 Do nieoczywistych zachowań, które powinny zwrócić szczególną uwagę personelu należą (zachowania te niekoniecznie są skutkiem krzywdzenia dziecka, mogą również wskazywać na niewłaściwe wychowanie):

- a) nieadekwatnie niska samoocena ucznia,
- b) perfekcjonizm i kompulsywne dążenie do osiągnięcia sukcesów,
- c) nadmierna rywalizacja,
- d) nieadekwatne reakcje w sytuacji doznania porażki.

6. Zaburzenia rozwoju fizycznego dziecka manifestują się poprzez:

- a) opóźnienie wzrostu,
- b) niedobór wagi (aż do wyniszczenia),
- c) opóźnienie rozwoju ruchowego (dziecko nie siada, nie staje, nie chodzi w wieku, w którym powinno już to potrafić).

7. Opóźnienie rozwoju poznawczego - zdarza się też, że opóźnieniu ulega rozwój poznawczy dziecka, co może być skutkiem:

- a) doznanych przez dziecko urazów głowy,
- b) niedożywienia (zwłaszcza w dwóch pierwszych latach życia),
- c) doznanych urazów psychicznych,
- d) braku odpowiedniej stymulacji.

8. Oznaki zaniedbania dziecka i konsekwencje zaniedbywania dziecka przez rodziców/opiekunów:

a) oznaki fizyczne:

- odżywianie- dziecko nie jest żywione w sposób należyty,
- ubranie- np. dziecko nie jest należycie chronione przed zimnem,
- opieka medyczna- dziecko nie jest otoczone rutynową opieką lekarską,
- kontrola- dziecko spędza sporo czasu samo, bez należytej kontroli i opieki osoby dorosłej,
- warunki higieniczne- poziom bezpieczeństwa w domu stwarza zagrożenie dla zdrowia dziecka,
- zaniedbanie obowiązku szkolnego.

b) oznaki związane z zachowaniem dziecka:

- częsta apatia i zmęczenie dziecka,
- dziecko prosi o jedzenie,
- dziecko nie chodzi do szkoły, przesiaduje w miejscach publicznych,
- dziecko wykazuje nadmierną pasywność lub agresywność.

c) oznaki emocjonalne (zwłaszcza, gdy u dziecka występują skrajne przejawy stanów emocjonalnych):

- smutek-radość,
- pesymizm,
- brak zaufania, depresja,
- niezdolność do budowania stałych relacji.

§ 10

Składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, personel ma obowiązek:
  - a) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała, lub skonsultować się z pielęgniarką, jeżeli uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia;
  - b) poinformować o zdarzeniu, lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego dyrektora placówki;
  - c) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.
2. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego przestępstwa:
  - a) dyrektor placówki składa zawiadomienie do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.);
  - b) dyrektor zawiadamia sąd opiekuńczy w przypadku, gdy zachodzi podejrzenie krzywdzenia małoletniego;
  - c) dyrektor podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie placówki.

III. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich, zakresu kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do

stosowania standardów oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 11

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich

1. Przegląd standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w placówce, polega na ustaleniu spełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz zapewniania małoletniemu ochrony przed krzywdzeniem.
- b) Przeglądu standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w placówce, dokonuje dyrektor placówki, osoba przez niego upoważniona, lub służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 900 ze zm.), jeżeli placówka jest objęta wspólną obsługą.
- c) Standardy ochrony małoletnich podlegają przeglądowi corocznie, w terminie ustalonym przez dyrektora placówki, **w lutym każdego roku.**
- d) Standardy ochrony małoletnich podlegają przeglądowi każdorazowo w razie ujawnienia krzywdzenia małoletniego lub przestępstwa na szkodę małoletniego.
- e) Standardy ochrony małoletnich podlegają przeglądowi każdorazowo w przypadku nowelizacji następujących aktów prawnych:
  - a) ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.);
  - b) ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1359 ze zm.);
  - c) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.), w części określonej w Rozdziale XXV „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”
    - w zakresie obejmującym treść niniejszych standardów.
- f) W przypadku, gdy przegląd, o którym mowa w ustępach poprzedzających, wykaże niespełnianie przez standardy ochrony małoletnich wymagań określonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, lub też standardy nie gwarantują ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, dokonywana jest aktualizacja standardów.
- g) Aktualizacji standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w placówce, dokonuje dyrektor placówki samodzielnie, lub wykorzystując służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, jeżeli placówka jest objęta wspólną obsługą.
- h) W celu aktualizacji standardów dyrektor może powołać zespół roboczy, ustalając jego skład.

§ 12

Zasady dokumentacji informacji o zdarzeniu lub podejrzeniu zdarzenia zagrażającego dobru małoletniego

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat którego placówka posiada wiedzę, zostaje odnotowany w notatce służbowej, sporządzonej przez dyrektora.
2. Notatki o którym mowa w ust. 1 mają przyznaną kategorię archiwalną A.

§ 13

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor placówki. Dyrektor może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich.
2. Osoba upoważniona przez dyrektora, o której mowa w ust. 1, musi legitymować się co najmniej 5 letnim doświadczeniem w pracy z osobami małoletnimi, uzyskanym w jednostkach oświaty, leczniczych lub pomocy społecznej. Dodatkowo musi posiadać niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników placówki, obejmujących następujące zagadnienia:
  - a) rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich;
  - b) procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich;
  - c) odpowiedzialność prawną pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletnich;
  - d) stosowanie procedur „Niebieskiej Karty”.
3. Szkolenia, o których mowa w ust. 2, są organizowane **raz w roku**, w terminie wskazanym przez dyrektora.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1, zapoznaje personel ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w placówce.
5. Pracownicy nowo zatrudnieni w placówce są zapoznawani ze standardami **w pierwszym tygodniu pracy** i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 4.

6. Osoba, o której mowa w ust. 1 bierze udział w rekrutacji pracowników i w jej trakcie ocenia przygotowanie kandydata do pracy z dziećmi małoletnimi.
7. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiedzialny jest Dyrektor placówki lub osoba przez niego upoważniona, w szczególności psycholog, pedagog lub wychowawca..

§ 14

Plan wsparcia małoletniego

1. W razie ujawnienia krzywdzenia małoletniego dyrektor wraz z wybranym przez siebie zespołem opracowuje plan wsparcia małoletniego.
2. Wsparcie obejmuje przede wszystkim współpracę z instytucjami pomocowymi, Policją i Prokuraturą, jak również objęcie małoletniego pomocą psychologiczną w jednostce.

IV. Zasady i sposoby udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 15

Obowiązki informacyjne

1. Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
2. Standardy ochrony małoletnich są dostępne na stronie internetowej placówki.
3. Na życzenie rodziców/opiekunów prawnych standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej. Udostępnienie w tej formie jest możliwe raz w ciągu roku szkolnego.

V. Zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz zasady ochrony danych i wizerunku małoletnich

§ 16

Zasady bezpiecznego korzystania z sieci

1. Placówka korzysta jedynie z najnowszego oprogramowania.
2. Oprogramowanie wykorzystywane w placówce jest na bieżąco aktualizowane.
3. Komputery wykorzystywane w placówce są badane pod kątem obecności treści niebezpiecznych.
4. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia oraz usuwa treści niebezpieczne.
5. Szkoła korzysta z dostępu do Internetu poprzez Ogólnopolską Sieć Edukacyjną (w skrócie OSE. OSE to program publicznej sieci telekomunikacyjnej dającej szkołom dostęp do szybkiego (100Mb/s), bezpłatnego i bezpiecznego Internetu. Program został stworzony przez Ministerstwo Cyfryzacji we współpracy z ministerstwem Edukacji Narodowej, na mocy Ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej. Ustawa stanowi, że NASK jest operatorem OSE.
6. W szkole uczniowie nie mogą korzystać z własnych komputerów.
7. W szkole zabrania się uczniom korzystania z urządzeń elektronicznych, za wyjątkiem sytuacji wskazanych w punktach poniżej.
8. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym.
9. Użytkownikowi komputera zabrania się:
  - a) instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie;
  - b) usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu;
  - c) dotykania elementów z tyłu komputera, kabli zasilających, a także kabli sieciowych.
10. Przez pojęcie „urządzenia elektroniczne” rozumie się telefon komórkowy, smartwatch także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki itp.
11. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność.
12. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów.
13. Uczniowie nie mogą korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, uroczystości.
14. Uczeń ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji) i schować go w torbie/plecaku/szafce w szatni przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych. Telefon pozostaje niewidoczny zarówno dla ucznia, jak i pozostałych osób.
15. Powyższe nie dotyczy sytuacji edukacyjnych, które wynikają z organizacji oraz przebiegu zajęć lekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela.
16. Telefony i inne urządzenia elektroniczne (np. tablety) można wykorzystywać podczas zajęć lekcyjnych w celach dydaktycznych pod opieką oraz za zgodą nauczyciela prowadzącego za-

jęcia. Uczeń może korzystać z telefonu, a także innych urządzeń elektronicznych w celu wyszukania informacji niezbędnych do realizacji zadań podczas zajęć, po uzyskaniu zgody nauczyciela prowadzącego dane zajęcia lub na jego wyraźne polecenie.

17. Jeśli uczeń czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się, np. z rodzicami lub w innej ważnej sprawie.

§ 17

Zasady filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na terenie placówki

1. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
2. Powyższe nie dotyczy wydarzeń publicznych odbywających się w szkole, w tym uroczystości szkolnych.
3. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.
4. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

§ 18

Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę.

1. Każdorazowo decyzję o zabranii telefonów komórkowych i/lub innych urządzeń elektronicznych podejmuje kierownik wycieczki w porozumieniu z wychowawcami klas oraz za zgodą rodziców i na ich odpowiedzialność.
2. Jeśli istnieje możliwość zabrania telefonu i/lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę, wyjście edukacyjne uczeń ma prawo korzystania z tych urządzeń wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.
3. Podczas wyjść zorganizowanych przez szkołę (teatr, muzeum, filharmonia, zwiedzanie z przewodnikiem, konkursy, itp.) uczeń jest zobowiązany do wyłączenia, wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go w torbie/plecaku.

§ 19

Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły

1. W przypadku naruszenia przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych na terenie szkoły, wychowawca/nauczyciel odnotowuje zaistniałą sytuację w e-dzienniku jako uwagę negatywną. Uczeń jest każdorazowo proszony o odniesienie telefonu do biura obsługi Szkoły i Przedszkola, który jest mu wydawany po zakończonych lekcjach.
2. W sytuacji powtórnego odnotowania używania przez ucznia telefonu jest on zobowiązany do odniesienia telefonu do Biura Obsługi Szkoły i Przedszkola. Telefon w tej sytuacji może odebrać wyłącznie rodzic/opiekun prawny.
3. W przypadku, gdy sytuacja powtarza się, wychowawca bezzwłocznie informuje o tym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wspólnie z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala plan dalszego postępowania.

§ 20

Zasady ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

1. Szkoła ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.
2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:
  - a) treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków);
  - b) treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych;
  - c) różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
3. Podstawowe działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:
  - a) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej; stosowanie filtrów antyspamowych;
  - b) edukacja medialna – dostarczanie dzieciom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną;
  - c) prowadzenie systematycznych działań wychowawczych (integracja zespołu klasowego, budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami, wprowadzanie norm grupowych; uczenie dzieci odróżniania dobra od zła);

d) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych. Celem tych działań jest:

- poszerzanie wiedzy na temat różnych form cyberprzemocy, prewencji oraz sposobu reagowania w przypadku pojawienia się zagrożenia;
- ukazanie sposobów bezpiecznego korzystania z sieci, w tym przestrzeganie przed zagrożeniami płynącymi z niewłaściwego użytkowania urządzeń multimedialnych;
- zapobieganie i ograniczenie lub wyeliminowanie zachowań agresywno-przemocowych realizowanych przy użyciu technologii komunikacyjnych w szkole i poza nią;
- propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie;
- włączenie rodziców uczniów w działania szkoły na rzecz zapobiegania cyberprzemocy – poinformowanie ich o polityce szkoły w zakresie reagowania na cyberprzemoc; edukacja na temat cyberprzemocy i zagrożeń z sieci, udostępnianie materiałów i publikacji, w tym polecanie i wskazywanie sposobów instalowania ochrony rodzicielskiej;

4. Narzędzia działające na poziomie sieci:

a) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienie niebezpiecznych treści, która obejmuje:

- ustalenie okoliczności zdarzenia,
- zabezpieczenie dowodów,
- poinformowanie o sytuacji rodziców uczniów – uczestników zdarzenia,
- objęcie pomocą poszkodowanego ucznia,
- podjęcie działań wobec agresorów, w tym zastosowania środków dyscyplinujących zgodnie z obowiązującym regulaminem szkoły i rodzajem przewinienia,
- powiadomienie policji, gdy sprawa jest poważna, zostało złamane prawo lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.

5. Określenie procedury wskazującej osoby w szkole, do których należy się zwrócić oraz działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze lub zjawiska doświadczonej/ zaobserwowanej cyberprzemocy.

§ 21

Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. Szkoła uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) – jako tzw. dana szczególnej kategorii przetwarzania.
3. Upublicznianie wizerunku dziecka do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem (wymóg art. 8 RODO).
4. Osoba małoletnia powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.

5. Zgody, o których mowa w pkt 3 i 4 są wyrażane w formie pisemnej – wyraźne i niedorozumiane. Zgody j/w. są jednocześnie zgodami na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wskazaną w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
6. Rodzice dziecka/opiekunowie lub małoletni powyżej 16 roku życia wyrażając zgodę na upublicznienie wizerunku małoletniego, określają precyzyjnie miejsca i kanały upubliczniania wizerunku, kontekst w jakim wizerunek będzie wykorzystany, a także okres upublicznienia.
7. Wyznaczony do tego celu personel szkoły i przedszkola, może robić zdjęcia uczniom, których rodzice wyrazili zgodę na umieszczanie zdjęć w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej szkoły, podczas zajęć edukacyjnych oraz wydarzeń, wyjść i wycieczek szkolnych i przedszkolnych jedynie przy użyciu sprzętu zapewnionego przez placówkę, zgodnie Regulaminem korzystania ze sprzętu fotograficznego.
8. Osoba wyrażająca zgodę otrzymuje klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych w postaci wizerunku małoletniego oraz jest informowana przez osobę reprezentującą administratora danych osobowych o przysługujących prawach, w tym prawie do wycofania zgody oraz innych, zgodnie z art. 5 RODO.
9. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów lub małoletniego powyżej 16 roku życia na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.
10. Personelowi szkoły/przedszkola nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie instytucji bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
11. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
12. W przypadku utrwalania wizerunku uczniów na zajęciach „otwartych”, „pokazowych” wymagana jest zgoda, jak w pkt 3 i 4.
13. Nauczyciel może wykorzystać w celach szkoleniowych lub edukacyjnych utrwalony materiał z udziałem małoletnich tylko z zachowaniem ich anonimowości oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka, za zgodą dyrektora szkoły.
14. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w **Regulaminie monitoringu**.
15. Regulamin monitoringu określa zasady udostępniania nagrań podmiotom zewnętrznym, w tym policji, służbom porządkowym oraz w sprawach wymagających wyjaśnień.

§ 22

Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. W szkole wdrożono Politykę ochrony danych osobowych osób fizycznych (pracowników, uczniów, rodziców/opiekunów).
2. Dokumentacja RODO została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych z uwzględnieniem zasad:
  - a) zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości,
  - b) zasady ograniczenia celu przetwarzania danych,
  - c) zasada minimalizacji danych,
  - d) zasada prawidłowości danych,
  - e) zasady ograniczenia przechowania danych,
  - f) zasady integralności i poufności danych,
  - g) zasady rozliczalności.
3. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych uczniów, rodziców posiadają upoważnienie do ich przetwarzania danych osobowych na podstawie art. 6 i 9 RODO.
4. Na potrzeby przetwarzania w formach zdalnych (nauka zdalna, przekazywanie danych osobowych do OKE, SIO, organów upoważnionych do ich przetwarzania danych osobowych małoletnich) w szkole opracowano zasady ich przetwarzania oraz zasady zachowania bezpieczeństwa przetwarzania – **System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI)**.
5. Każdy pracownik posiadający dostęp do danych osobowych złożył pisemne oświadczenie o znajomości Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych pod rygorem odpowiedzialności karnej i zobowiązanie do jej przestrzegania pod rygorem odpowiedzialności karnej.
6. Rodzice uczniów niepełnoletnich/opiekunowie są informowani o przetwarzaniu danych osobowych dzieci poprzez klauzule informacyjne.
7. Dyrektor szkoły wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
8. Dane osobowe uczniów zarejestrowane w formie pisemnej (dzienniki lekcyjne, arkusze ocen, zaświadczenia, zwolnienia oraz inna dokumentacja pisemna zawierająca dane osobowe małoletnich jest chroniona w zamkniętych szafach z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowywania (sekretariat, pokój nauczycielski).
9. W szkole wdrożono odpowiednią procedurę postępowania na wypadek wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych.
10. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.
11. Dane osobowe umieszczone w Niebieskiej Karcie „A” udostępniane są zespołowi interdyscyplinarnemu, powołanemu w trybie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Rzeszów, 15 lutego 2024

Załącznik

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam, o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art ....* ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 17) na szkodę małoletniego .....**

UZASADNIENIE

W uzasadnieniu opisać stan faktyczny, w szczególności w jaki sposób pracownicy placówki dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego

.....

Imię i nazwisko osoby zgłaszającej